

villie, tror jeg, end den — det forekommer mig i det mindste — som den højtærede Finansminister og den høje Regering har skænket Sagen. I Folketingets Møde den 10de Oktober 1900 plantede den højtærede Finansminister Dyrtidens sorte Fane her i Tinget; paa et noget paa-faldende Trin af Debatten uden for Taler-nes Række greb den højtærede Finansminister ind i Forhandlingen for at vise, hvorledes Danmarks finansielle Stilling var, hvilke Vanskeligheder deri laa for Gen-nemførelsen af Skattereformen, og i Løbet af dette Foredrag nævnte den højtærede Finansminister paa et fremtrædende Punkt den foreliggende Sag i Udtryk som disse: det har allerede været Genstand for Re-geringens Overvejelse, om man ikke kunde opnaa Rigsdagens Samtykke til at bringe disse vanskeligt stillede Familier en Hjælp allerede paa indeværende Aars Finanslov under de vanskelige Forhold, hvorunder Prisstigningen paa saa mange Maader havde stillet dem. Det var i Oktober 1900 og nu i samme Finansaars 11te Maaned kommer Finansministeren med et Forslag som det nærværende. Nu vil vil man dertil kunne sige, at det er jo en Ting at ud-kaste en Tanke, en anden at fæste den i Lovform, forberedt og underbygget, saale-des som et Lovforslag sig hør og bør. Saadanne Indvendinger vilde ganske sikkert være blivne rejste fra Regeringens Side, hvis et Forslag som det, der her foreligger, var fremkommet ved privat Initiativ, og det vilde været fuldkommen rigtigt. Men jeg kan ikke tilbageholde den Bemærkning, at det jo kunde være gaaet saaledes, at de grundige Overvejelser, som den højtærede Finansminister har anset det for nødvendigt at underkaste Sagen, havde strakt sig endnu længere ud over den 11te Maaned i Finansaaret. Jeg sætter, at disse Undersøgelser først vare blevne til-endebragte ved Slutningen af den 12te Maaned paa et Tidspunkt, da Rigsdagen ikke længer var samlet. Det forekommer mig, at den højtærede Finansminister har handlet saare haardt og grusomt mod de paagældende Familier, de mange Tusinder, som her er Tale om, ved hos dem at rejse et Haab i Oktober uden at være i Stand til at fyldestgøre det. Nu er det Gud ske Lov gaaet bedre. Paa et Tidspunkt, der dog ligger noget forud for Rigsdagssamlingens Slutning, noget forud for de ny Folketingsvalg, er det lykkedes den højtærede Finansminister at frem-sætte et saadant Forslag, og der er givet Rigsdagen nogen, om end ret knap Tid

til at overveje Sagen. Nu er det til os at vurdere Forslaget i de forskellige Ret-ninger, hvorvidt der kan være Anledning til at prøve det og prøve navnlig den Be-grundelse, hvormed den højtærede Finans-minister har ledsaget Forslaget. De Under-søgelser, han har ladet anstille, ville jo for det første have drejet sig om, hvilken teknisk Affattelse man skulde give Lovfor-slaget. Om dette Punkt skal jeg senere gøre nogle Bemærkninger. For det andet maa de have drejet sig om, hvilket Antal Personer der var Tale om, og hvilke finansielle Byrder Forslaget vilde medføre for Statskassen. Derom gives der i Motiverne nogle enkelte summariske Oplysninger, af hvilke det fremgaar, at det drejer sig om nogle og tyve tusinde Personer. Det er mig ikke paa Forhaand klart, at det kan have været nødvendigt at bruge en saa lang Tid til at regne dette ud. Nogle faa Eftermiddage med tilstrækkelig ekstraor-dinær Hjælp til Foretagelse af et dog ret mekanisk Arbejde maatte dog have været til-strækkelig. Derved skal jeg imidlertid ikke dvæle; det vil det kommende Udvalg have Lejlighed til at se paa, og jeg skal paa dette Tidspunkt ikke udtale nogen Kritik derom. Hovedsagelig har Finansministeren søgt at underbygge sit Forslag ved en Paavisning af Prisforholdene i Danmark, og en Paavisning af, at der virkelig er Dyrtid, og at det derfor er ganske nød-vendigt at forhøje Lønningerne for en stor Del af Statens Funktionærer. Om denne Side af Sagen vil jeg tillade mig at gøre nogle Bemærkninger. Det er jo meget rig-tigt, at Finansministeren har gjort saa-danne Forsøg; men jeg kan ikke tro, at man vil finde, at dette Forsøg er synderlig vellykket. Jeg tror næsten, at jeg turde overlade Dommen derom til den ærede Finansminister selv. Naar jeg tænker mig ham i hans tidligere Egenskab som Pro-fessor ved Universitetet og bedømmende det her foreliggende Arbejde som et Eksamensarbejde af en ung Mand ved nationaløkonomisk Eksamen, vilde den højtærede Finansminister utvivlsomt, naar han stod ganske upartisk over for Arbejdet, give den unge Mand en meget slet Ka-rakter, maaske endogsaa lade ham falde igennem. Her er jo Tale om en Prokla-mation af Dyrtid, og det er, som vi alle vide, dog en meget alvorlig Sag, en Sag, som har stor Rækkevidde inden for selve Statstjenesten. Hvis der var virkelig Dyrtid i Ordets egentligste Forstand, vilde dette Forslag med dets fattige 80 Kr. alene til disse Funktionærer være ganske utilstræk-